

Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii
(zakres podstawowy i rozszerzony
klasy po szkole gimnazjalnej)
VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie

I. Ogólne cele kształcenia:

- 1) przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk;
- 2) zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 3) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

II. Cel oceniania wewnątrzszkolnego

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie,
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- 4) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia.

III. Środki dydaktyczne do pracy indywidualnej ucznia

Każdy uczeń w poszczególnych klasach powinien posiadać następujący zestaw środków dydaktycznych do pracy indywidualnej:

- Podręcznik
- Zeszyt przedmiotowy (jeżeli jest przewidziany, to również zeszyt ćwiczeń)
- Atlas geograficzny
- Przyrządy do wykonywania rysunków i ćwiczeń na mapie, m.in. ołówek, cyrkiel/kroczek, linijkę.

IV. Kontrola wiedzy ucznia:

- ustnej, np. w postaci odpytywania, odpytywania z mapy, referowania wybranego zagadnienia, rozmowy nauczyciela z uczniem, swobodnych wypowiedzi uczniów lub aktywności uczniów,
- pisemnej, np. w postaci testu, sprawdzianu, testu lub sprawdzianu z mapy, wykonanych ćwiczeń i kart pracy, referatu lub portfolio,
- samodzielnej pracy z tekstem źródłowym, np. odczytywanie i analizowanie danych statystycznych, treści mapy lub literatury,
- sprawdzenia wyników badań terenowych, np. z analizowania odkrywki geologicznej, badania stanu czystości wody lub obserwacji stanów pogody,
- sprawdzenia wytworów uczniów, np. w postaci modeli lub posterów, prezentacji multimedialnych, filmów
- zadania domowe
- sprawdzianu *on-line* z wykorzystaniem platformy edukacyjnej.
- wykonywanie prac dodatkowych związanych tematycznie z przedmiotem (po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem).

Liczba i forma pomiaru osiągnięć ucznia uzależniona jest od ilości godzin w danej klasie i może być modyfikowana.

Uwagi dotyczące form i metod sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia

- **sprawdziany**- po zakończeniu większej partii materiału/ działu, zapowiadane są min. 1 tydzień wcześniej, trwają całą jednostkę lekcyjną;
- **termin** podania wyników sprawdzianu nie może przekraczać 2 tygodni od czasu jego przeprowadzenia;
- **kartkówki** – max 15 - 20 min, nie muszą być wcześniej zapowiadane, z trzech ostatnich lekcji (bieżący materiał), może ona dotyczyć materiału będącego tematem pracy domowej, lekcji bieżącej (uczeń ma prawo do korzystania z własnych notatek sporządzonych na lekcji);
- **prace pisemne z mapy** – po zakończeniu wybranej partii materiału, zapowiadane z wyprzedzeniem min. 1 tygodnia, trwające od 10 do 40 minut w zależności od ilości obiektów geograficznych na mapie, mogą polegać na zaznaczaniu na mapie wybranych obiektów lub rozpoznawaniu ich na podstawie mapy, podlegają takim samym zasadom co dłuższe formy pisemne,
- **dłuższe odpowiedzi ustne** obejmują materiał z działu aktualnie omawianego, lub w przypadku mniejszych partii materiału z trzech ostatnich lekcji;
- dłuższe formy pisemne są obowiązkowe - jeśli uczeń z przyczyn losowych (nieobecność usprawiedliwiona) nie może napisać pracy pisemnej w terminie wcześniej ustalonym, to zobowiązany jest napisać zaległą pracę w czasie i formie uzgodnionej z nauczycielem, do 2 tygodni po powrocie do szkoły;
- ocena negatywna (nieodstateczna – ndst – 1) **ze sprawdzianu** może być poprawiona jednokrotnie (również z odpowiedzi ustnej) w terminie do **dwóch tygodni od oddania pracy**, termin poprawy wyznacza nauczyciel w porozumieniu z zainteresowanymi uczniami, otrzymana ocena jest dopisywana do ocen i jest brana pod uwagę przy wystawianiu oceny semestralnej lub rocznej – **pod uwagę brane są obie oceny**; poprawa jak również pisanie zaległej pracy odbywa się w jednym terminie dla wszystkich chętnych
- każdy sprawdzian można poprawiać jeden raz i TYLKO jeden raz;
- uczeń, który jest nieobecny na godzinnej pracy pisemnej (nieobecność nieusprawiedliwiona) pisze zaległą pracę jednokrotnie, w ustalonym przez nauczyciela terminie, nie później jednak niż do **dwóch tygodni** po powrocie do szkoły.
- korzystanie w trakcie pisania pracy kontrolnej z telefonu komórkowego lub innych niedozwolonych pomocy skutkuje oceną nieodstateczną z tej pracy i utratą możliwości pisania sprawdzianu poprawkowego;
- uczeń, który nie uczestniczył w sprawdzianie pisemnym lub w którejś z innych obowiązujących procedur oceniania, bez względu na przyczyny nieobecności, ma obowiązek poddania się tej formie sprawdzania jego osiągnięć w trybie określonym przez nauczyciela, jednak wyłącznie w czasie zajęć szkolnych z danych zajęć edukacyjnych.
- w sytuacji nieprzystąpienia przez ucznia do ustalonej procedury oceniania nauczyciel ma prawo w trybie dowolnym (jednak wyłącznie w toku zajęć szkolnych) sprawdzić, czy uczeń opanował dane umiejętności i treści nauczania.
- nie ocenia się uczniów w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (trwającej co najmniej tydzień), uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości powstałe w czasie jego nieobecności w terminie uzgodnionym z nauczycielem – **do dwóch tygodni po powrocie do szkoły**;
- uczeń może zgłosić nieprzygotowanie bez podania przyczyny jeden raz w semestrze przy 1 - 2 godz. geografii w tygodniu, dwa razy w semestrze przy co najmniej 3 godz. geografii w tygodniu, co nauczyciel odnotowuje w dzienniku, **braki ma obowiązek uzupełnić we własnym zakresie**, na następną lekcję;
- nieprzygotowanie zgłasza się na początku lekcji i przez nie rozumie się: niegotowość do odpowiedzi ustnej, brak zeszytu przedmiotowego (zeszyt ćwiczeń wraz z notatkami), brak zadania domowego;
- w przypadku braku zadania domowego z powodu nieobecności, uczeń powinien je w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
- nie można zgłaszać „nieprzygotowania” w przypadku zapowiedzianej wcześniej na dany dzień określonej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia;
- ocena pozytywna uzyskana w wyniku każdej poprawy wpisywana jest obok oceny poprawianej. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej obydwie oceny brane są pod uwagę;

- poprawa ocen odbywa się na bieżąco w ciągu roku szkolnego, nie przewiduje się poprawy ocen cząstkowych w terminie 14 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej;

V. Kryteria oceniania i zasady wystawiania ocen, wymagania na poszczególne oceny.

a. Rezultatem sprawdzania osiągnięć ucznia są oceny bieżące (cząstkowe), które brane są pod uwagę przy ocenianiu semestralnym i końcoworocznym.

b. wszystkie oceny są jawne i ustala się w stopniach według następującej skali:

Prace pisemne są oceniane według zasad podanych w WSO.

0% - 39% - maksymalnej liczby punktów - ocena niedostateczna

40% - 49% - dopuszczająca

50% - 74% - dostateczna

75% - 89% - dobra

90% - 100% - bardzo dobra

c. oceniając ucznia, a więc określając poziom jego wiedzy i umiejętności, informujemy ucznia, jaką część stawianych wymagań spełnił. W związku z tym uwzględnia się m.in.:

- **w wypowiedzi ustnej:** precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puentę wypowiedzi,
- **w sprawdzianach pisemnych:** poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z poleceniem,
- **w trakcie zajęć terenowych:** umiejętność sporządzania notatek, wykonania schematów, modeli, opracowań statystycznych, określenia relacji między elementami środowiska czy zebrania informacji,
- **w monografiach, portfolio, prezentacjach multimedialnych czy innych wypowiedziach pisemnych:** zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy,
- **podczas pracy w grupie:** m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.

d. procedura ustalania oceny semestralnej i końcowej

- Na koniec roku i półrocza **nie przewiduje się tzw. zaliczania materiału.**
- ocena klasyfikacyjna nie może być ustalana jako średnia ocen bieżących ze względu na różną wagę tych ocen, lecz zgodnie z zasadami zawartymi w PSO.
- uczeń nie może na **dwa tygodnie** przed klasyfikacją zaliczać, zdawać materiału z całego semestru w celu podwyższenia oceny. Ocenianie odbywa się tylko w czasie lekcji wynikających z rozkładu zajęć w obecności uczniów całej klasy;
- na 2 tygodnie przed klasyfikacją końcoworoczną nauczyciel nie może zapowiedzieć całogodzinnego sprawdzianu pisemnego;
- Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO z geografii rozstrzygane będą zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania oraz rozporządzeniami MEN.

e. Poziom wymagań na poszczególne oceny – kryteria ogólne:

Ocena dopuszczająca (wymagania konieczne) – obejmują te elementy treści, które mogą świadczyć o możliwości opanowania, przy odpowiednim nakładzie pracy, pozostałych elementów tej treści. Stanowią je elementy najłatwiejsze, najczęściej stosowane, praktyczne, niewymagające większych modyfikacji, niezbędne do uczenia się ogółu podstawowych wiadomości i umiejętności, posiada zeszyt przedmiotowy/karty pracy ucznia.

Ocena dostateczna (wymagania podstawowe) – obejmują treści najprzystępniejsze, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach, bezpośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia, posiada zeszyt przedmiotowy/karty pracy ucznia i prowadzi go prawidłowo.

Ocena dobra (wymagania rozszerzające) – obejmują elementy treści umiarkowanie przystępne, bardziej złożone i mniej typowe, w pewnym stopniu hipotetyczne, przydatne na dalszym etapie kształcenia, pośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia, prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy/karty pracy ucznia.

Ocena bardzo dobra (wymagania dopełniające) – obejmują elementy treści trudne do opanowania, złożone i nietypowe, występujące w wielu równoległych ujęciach, wyspecjalizowane, o trudno przewidywalnym zastosowaniu, zeszyt/karty pracy ucznia zasługuje na wyróżnienie.

Ocena celująca (wymagania wykraczające) – obejmują wiadomości i umiejętności z wybranej dziedziny geografii, wykraczające trudnością poza poziom rozszerzony, szczególnie złożone i oryginalne, twórcze naukowo, wąsko specjalistyczne.

VI. Uwagi końcowe

Wszystkie sprawy nie ujęte w powyższym Przedmiotowym Systemie Oceniania rozstrzygane są zgodnie z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów obowiązującymi w VII Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie i zawartymi w Statucie szkoły.